

	МІЖНАРОДНІ ВІДНОСИНИ: ТЕОРІЯ ТА СУЧАСНІСТЬ
	<p>Ступінь вищої освіти – перший (бакалаврський) Семестр 1 Кількість кредитів: 3 (90 годин) Мова викладання: українська Дні, час, місце: Французький б-р, 24/26, за розкладом Консультації: Французький б-р, 24/26, к. 35, Щотижнево, згідно графіку консультацій</p>

СИЛАБУС

Викладач:	кандидат політичних наук, доцент <i>Кадук Наталя Іванівна</i>
Посилання на профіль викладача:	https://onu.edu.ua/uk/structure/faculty/fmvps/kafedry-ta-inshi-strukturni-pidrozdily/polit/staff/5870-kaduk-natalya-ivanivna
Кафедра:	політології
Контактна інформація:	kaduk.natalia@onu.edu.ua

КОМУНІКАЦІЯ

Комунікація зі здобувачами буде здійснюватися через вказаний e-mail та очні зустрічі на консультаціях.

АНОТАЦІЯ КУРСУ

Метою дисципліни є засвоєння сучасних наукових концепцій, понять та методів дослідження міжнародних відносин, формування та розвиток у здобувачів цілісних теоретичних уявлень про міжнародні відносини як специфічну сферу суспільних відносин.

Завданнями дисципліни є:

- вироблення цілісного теоретичного бачення історії і сучасного стану міжнародних відносин;
- засвоєння основних теоретичних підходів і методів дослідження міжнародних відносин;
- формування навички аналітичної роботи в галузі міжнародних досліджень.

Пререквізити: «Історія України».

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач повинен:

знати: основні засади теорії міжнародних відносин як науки; зміст понятійно-категоріального апарату теорії міжнародних відносин; основні напрями та наукові школи в теорії міжнародних відносин; типологію та функціональні особливості суб'єктів міжнародних відносин; найважливіші форми міжнародної співпраці; евристичні та прикладні можливості теорії міжнародних відносин для аналізу сучасної системи міжнародних відносин; основні періоди історії міжнародних відносин; актуальні проблеми та перспективи розвитку системи міжнародних відносин у XXI ст.; роль і місце України в сучасних міжнародних відносинах.

вміти: самостійно досліджувати структуру, завдання та функції теорії міжнародних відносин; використовувати поняття та категорії ТМВ для аналізу сфери міжнародних відносин та робити теоретичні узагальнення; аналізувати цілі та інтереси учасників міжнародних відносин; аналізувати форми міжнародної співпраці на сучасному етапі суспільного розвитку; аналізувати події сучасного міжнародного життя, виходячи із постулатів сучасних теорій міжнародних відносин; оцінювати зовнішньополітичні стратегії держав на сучасному етапі; ранжувати акторів міжнародних відносин за рівнем їх впливовості; визначати властивості багатополлярної системи міжнародних відносин; здійснювати порівняльний аналіз ролі і значення локальних цивілізацій у однополлярній та багатополлярній системах міжнародних відносин; характеризувати вплив великих держав на еволюцію сучасних системи міжнародних відносин.

ОПИС ДИСЦИПЛІНИ

Курс буде викладений у формі лекцій (16 год. денна ф.н. / 6 год. заочна ф.н.), практичних занять (14 год. денна ф.н. / 4 год. заочна ф.н.) та організації самостійної роботи здобувачів (60 год. денна ф.н. / 80 год. заочна ф.н.).

Зміст навчальної дисципліни

Тема	Результати навчання	Форми робіт
Змістовий модуль 1. Теоретичні концепції міжнародних відносин		
Тема 1. Теорія міжнародних відносин як наука. Міжнародні відносини як суспільно-історичний феномен	Знати предмет науки теорія міжнародних відносин та сутність поняття «міжнародні відносини». Розуміти та вміти аналізувати передумови та еволюцію наукових підходів до вивчення міжнародних відносин, а саме: Античність: зародження основних традицій в інтерпретації міжнародних відносин; ідея війни і миру в політичній думці Середньовіччя та епоху Відродження (Тома Аквінський, Данте Аліґ'єрі, Н.Макіавеллі); ідея вічного миру та універсальної міжнародної організації в політичній думці XV-XVIII ст.; теорія державного суверенітету (Ж.Боден), ідеї міжнародної анархії (Т.Гоббс), балансу сил (лорд Болінгброк, Е. де Ваттель, Д.Юм) як теоретичні передумови політичного реалізму; теорія війни (Й.Фіхте, Г.Гегель, Клаузевіц).	Обговорення, завдання, презентації
Тема 2. Класична школа в теорії міжнародних відносин	Знати класифікацію та вміти здійснювати порівняльний аналіз основних парадигм в науці про міжнародні відносини (класична школа, біхевіоризм (модернізм), теорії міжнародного середовища). Розуміти загальну характеристика та основні принципи класичної школи в теорії міжнародних відносин; теоретичні джерела та основні принципи ідеалізму в міжнародних відносинах; реалістську традиція в дослідженнях міжнародних відносин та основні постулати політичного реалізму (Е. Карр, Г. Моргентау, А. Волферс, Р.Арон).	Обговорення, завдання, презентації
Тема 3. Детермінізм або теорії міжнародного середовища	Знати зміст та вміти аналізувати географічний детермінізм та геополітику, расово-антропологічну теорію, марксизм та неомарксизм, теорію цивілізацій як напрямків в теорії міжнародних відносин. Розуміти генезис геополітики та передумови виникнення класичної геополітичної науки. Вміти визначати тенденції розвитку геополітики. (Ф.Ратцель, Р.Челлен, А.Мехен Н.Спайкмен, Х. Маккіндер, К. Хаусгофер). та вплив геополітичних стратегій на міжнародні відносини.	Обговорення, завдання, презентації
Тема 4. Сучасні школи і напрямки в теорії міжнародних відносин	Знати «Великі дебати» в теорії міжнародних відносин. Розуміти зміст та особливості біхевіоризму (модернізму) як наукової школи в теорії міжнародних відносин. Вміти характеризувати неореалізм (К.Волтц, Х.Булл, Б.Бузан) та його теоретичні принципи; неолібералізм (Р. Кохейн, Дж. Най, М.-К. Смутс, Б. Бади, Дж. Бартон, Д. Розенау, Краснер) та його течії (транснаціоналізм, інституціоналізм (ліберальний інституціоналізм, теорія світового суспільства, постмодернізм); неомарксизм в міжнародних відносинах (Ф. Бродель, І. Валлерстайн, Р. Кокс, С. Амін, Чейз-Дені, Й.	Обговорення, завдання, презентації

	Галтунг).	
Тема 5. Категоріальний апарат теорії міжнародних відносин.	Знати та вміти застосовувати основні категорії та поняття теорії міжнародних відносин. Розуміти зміст дискусій щодо понять «міжнародні відносини», «міждержавні відносини», «міжнародна політика», «світова політика», «зовнішня політика». Знати теоретичні підходи до визначення поняття «міжнародний актор» та види міжнародних акторів. Володіти методичним інструментарієм теорії міжнародних відносин: загальнонаукові методи, математичні методи, політологічні методи.	Обговорення, завдання, презентації
Тема 6. Закономірності міжнародних відносин	Знати загальноісторичні закономірності міжнародних відносин; повторюваність та випадок у суспільних відносинах загалом та міжнародних відносинах зокрема. Усвідомлювати закономірності як основу для прогнозу та моделювання, вміти аналізувати глобалізацію як закономірність розвитку світового співтовариства. Розуміти та вміти застосовувати прогностичні методи у міжнародних відносинах: особливості практичного застосування, евристичний потенціал.	Обговорення, завдання, презентації
Змістовий модуль 2. Система і структура міжнародних відносин		
Тема 7. Структурні особливості міжнародних відносин	Знати та вміти аналізувати поняття і структуру міжнародних систем; ієрархію міжнародних систем; класифікації міжнародних систем (М. Каплан, Дж. Моделскі О. Янг, Й. Галтунг.); особливості взаємодії системи з її середовищем; процес глобалізації міжнародного середовища. Розуміти періодизацію розвитку та основні характеристики міжнародних систем (довестфальський період, Вестфальська, Віденська, Версальсько-Вашингтонська, Ялтинсько-Потсдамська системи міжнародних відносин).	Обговорення, завдання, презентації
Тема 8. Учасники міжнародних відносин	Розуміти поняття суб'єктності в міжнародних відносинах; сутність понять «актор», «суб'єкт» та «учасник» в міжнародних відносинах. Знати типологію суб'єктів міжнародних відносин, а саме: держав як суб'єктів міжнародних відносин; міжнародних організацій, суспільних груп, ТНК інших колективних учасників міжнародних відносин; індивіда як суб'єкта та учасника міжнародних відносин.	Обговорення, завдання, презентації
Тема 9. Цілі, засоби і стратегії учасників міжнародних відносин	Розуміти інтерес як сутнісну характеристику суб'єкта міжнародних відносин. Знати типологію та ієрархію міжнародних інтересів. Вміти аналізувати взаємозв'язок інтересів, мотивів та цілей в міжнародних відносинах та світовій політиці; вміти визначати цілі, засоби і стратегії учасників міжнародних відносин та розглядати стратегії як єдність цілей і засобів.	Обговорення, завдання, презентації
Змістовий модуль 3. Актуальні проблеми сучасних міжнародних відносин		
Тема 10. Міжнародна безпека	Знати та розуміти сутність поняття «міжнародна безпека» та основні теоретичні підходи до її вивчення. Вміти визначати та аналізувати основні загрози міжнародній безпеці; механізми підтримання міжнародної безпеки; актуальні проблеми забезпечення міжнародної безпеки в умовах сьогодення та шляхи їх вирішення.	Обговорення, завдання, презентації
Тема 11. Етико-правові	Знати та вміти аналізувати особливості сучасного міжнародного права і його основні принципи; концепцію	Обговорення, завдання,

проблеми міжнародних відносин. Проблема «сили» в теорії міжнародних відносин	гуманітарного втручання; взаємодію права та моралі в міжнародних відносинах; сила як сутнісну характеристику міжнародних відносин; поняття сили та її елементи; основні теоретичні підходи до розуміння сили; баланс сили та функції сили в міжнародних відносинах.	презентації
Тема 12. Міжнародні конфлікти та шляхи їх урегулювання	Знати та вміти аналізувати міжнародні процеси та їх структуру; сутність та функції міжнародних конфліктів; класифікація міжнародних конфліктів та шляхи їх урегулювання.	Обговорення, завдання, презентації
Тема 13. Міжнародне співробітництво	Знати сутність поняття «міжнародне співробітництво» та його типи. Розуміти та вміти аналізувати співробітництво та інтеграцію в міжнародних процесах; теорії інтеграції, співвідношення конфлікту та співробітництва в міжнародних процесах; роль переговорів у цих процесах.	Обговорення, завдання, презентації
Змістовний модуль 4. Глобалізація міжнародних відносин в умовах постбіполярності та багатополарності		
Тема 14. Проблеми міжнародних відносин у пострадянський період.	Розуміти та вміти аналізувати коло питань, пов'язаних із завершенням “холодної війни”; геополітичним значенням зникнення наддержави і крахом двополусної структури повоєнних міжнародних відносин; значенням незалежності України для Європи; європейською та євразійською орієнтацією на колишньому радянському просторі. Знати зміст дискусій щодо проблем міжнародних відносин після завершення «холодної війни»; концепції «кінця історії» Ф.Фукуями; концепції «зіткнення цивілізацій» С. Хантінгтона; геополітичних концепцій З.Бжезинського; світ-системного аналізу І.Валерстайна у сучасних міжнародних відносинах.	Обговорення, завдання, презентації
Тема 15. Нові параметри безпеки та роззброєння в умовах постконфронтаційного порядку.	Знати та вміти аналізувати питання ракетно-ядерної зброї в Україні, Білорусі та Казахстані й контекст нерозповсюдження ядерної зброї; позиції США, Росії та України; гарантії безпеки ядерних держав; підписання договорів СНО-1 і СНО-2; приєднання України до договору СНО-1; проблему розширення НАТО на Схід; зміст Хартії Україна — НАТО; особливості взаємовідносин НАТО і НБСЄ; процес перетворення НБСЄ на ОБСЄ; заходи попередження розповсюдження звичайної зброї в багатополарному світі.	Обговорення, завдання, презентації
Тема 16. Особливості розвитку регіональних систем в умовах постбіполярності та багатополарності	Знати загальну характеристику регіональних підсистем міжнародних відносин в контексті процесу глобалізації. Розуміти та вміти аналізувати особливості європейської підсистеми міжнародних відносин; процеси європейської інтеграції та регіоналізації; процеси політичної регіоналізації в Азії та Азійсько-Тихоокеанський регіон (АТР); процеси політичної регіоналізації на Близькому і Середньому Сході; релігійну складову близькосхідної підсистеми міжнародних відносин; процеси політичної регіоналізації на Американському континенті; інтеграційні процеси в Північній Америці та в Латинській Америці; процеси політичної регіоналізації в Африці.	Обговорення, завдання, презентації

Тема 17. Перспективи розвитку системи міжнародних відносин у XXI ст.	Знати особливості сучасної системи міжнародних відносин. Розуміти та вміти аналізувати процес формування багатопольярного світу як нового світопорядку та зміни існуючих регіональних і створення нових субрегіональних комплексів; перспективи перенесення центру протистояння Схід — Захід на лінію Південь–Північ; дихотомію Європа і Євразія в системі міжнародних відносин XXI ст.; проблеми світового політичного лідерства; систему координації міжнародних структур щодо вирішення основних регіональних і глобальних проблем.	Обговорення, завдання, презентації
Тема 18. Україна в контексті сучасних міжнародних відносин	Знати основні принципи, завдання та напрями зовнішньої політики України. Вміти аналізувати діяльність України в міжнародних організаціях світового і регіонального рівнів. Розуміти та вміти аналізувати особливості реалізації курсу України на інтеграцію в європейські та євроатлантичні структури; регіональні, субрегіональні, локальні національні інтереси України; роль українського чинника в системі забезпечення стабільності в Європі.	Обговорення, завдання, презентації

ОСНОВНА ЛІТЕРАТУРА

1. Глобалізація та регіоналізація як вектори розвитку міжнародних економічних відносин : колективна монографія / за ред. О. А. Довгаль, Н.А. Казакової. Харків : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2018. 540 с.
2. Глобалізація, євроінтеграція та сталий розвиток : навч. посібник / С. О. Шевченко, Н. С. Сидоренко, Н. А. Липовська. Дніпро : Дніпроп. держ. ун-т внутр. справ, 2023. 344 с.
3. Глобальна економіка: становлення, трансформації, виклики: підручник / за заг. редакцією В.Кулішова. Прага: OKTAN PRINT, 2023. 500 с.
4. Глобальні проблеми міжнародних відносин та світової політики: безпековий вимір : підруч. ; за заг. ред. д-ра політ. наук, проф. І. В. Алексеєнко / І. В. Алексеєнко, А. І. Курас, А. Х. Маргулов. Дніпро : Дніпроп. держ. ун-т внутр. справ, 2021. 164 с.
5. Глобальні тренди міжнародних відносин. Монографія. К. : Вадекс, 2020. 524 с.
6. Гузенко І. Ю. Глобальна економіка: навчальний посібник. Дніпро : НТУ «ДП», 2023. 168 с.
7. Дронов В. Ю. Міжнародні відносини та світова політика : навч.-метод. посіб. [Електронний ресурс] / В. Ю. Дронов ; НУ «Одеська юридична академія». Одеса : Фенікс, 2022. 132 с. <https://dspace.onua.edu.ua/server/api/core/bitstreams/d068b6f9-ae2-4d77-ad88-28079dcb345b/content>
8. Європейський Союз в міжнародних відносинах / В.В. Копійка, М.А.Миронова, С.О.Маковський та ін. К: ВПЦ «Київський університет», 2021. 560 с.
9. Єремєєва І. А. Теорії цивілізацій та міжнародні конфлікти : підруч. / І. А. Єремєєва. Дніпро : Дніпроп. держ. ун-т внутр. справ, 2021. 144 с.
10. Закон України «Про національну безпеку України» від 21 червня 2018 р. №2469-VIII. *Відомості Верховної Ради України (ВВР)*. 2018. №31. Ст. 241. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2469-19#Text>
11. Зовнішня політика та національна безпека [Текст] : навч. посіб. / Г. П. Ситник, Д. В. Неліпа, М. Г. Орел ; [за ред. Г. П. Ситника] ; Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка. Київ : Кравченко Я. О. [вид.], 2021. 243 с.
12. Іжа М., Кадук Н., Овчар О. Сучасні проблеми та перспективи розвитку міжрегіонального співробітництва *Актуальні проблеми державного управління* : зб. наук. пр. ОРІДУ / [голов. ред. М.М. Іжа]. Одеса : ОРІДУ НАДУ, 2013. Вип. 4 (56). С. 3–6. *Фахове видання*
13. Історія міжнародних відносин : підруч. / І. В. Алексеєнко, А. Х. Маргулов , І. А. Єремєєва, М. В. Несправа. Дніпро : Дніпроп. держ. ун-т внутр. справ, 2020. 228 с.

14. Кадук Н. Особливості реалізації євроінтеграційного курсу України в постпандемічному світі *Теорія та практика публічного управління та адміністрування у XXI сторіччі* : матеріали III Всеукр. наук.-практ. конф. за міжнар. участю здобувачів вищої освіти та молодих вчених в рамках заходу «Школа розвитку молоді» (Київ, 25 листоп. 2020 р.) / за заг. ред. А. Савкова, М. Білинської, О. Петроє, І. Дегтярьової. Київ : НАДУ, 2020. 312 с. С.98-99.
15. Кадук Н. Особливості стратегічного планування у сфері національної безпеки Республіки Польща на сучасному етапі розвитку. *Discovering New Horizons in Science and Prospects for Implementation of Innovations: Proceedings of the 1st International Scientific and Practical Internet Conference, July 7-8, 2022*. FOP Marenichenko V.V., Dnipro, Ukraine, Pp.110-113. URL: <http://www.wayscience.com/wp-content/uploads/2022/07/Conference-Proceedings-July-7-8-2022-1.pdf>
16. Кадук Н.І. Безпековий вимір забезпечення інтересів Європейського Союзу на міжнародній арені *Сучасна міжнародна безпека: виклики глобалізації*. Матеріали всеукраїнської науково-практичної конференції (29 березня 2018 р.). Х.: ХНУ ім. В.Н. Каразіна, 2018. С. 43 - 48.
17. Кадук Н.І. Державний суверенітет крізь призму євроінтеграційних процесів *Реформування публічного управління та адміністрування: теорія, практика, міжнародний досвід* : матеріали Всеукраїнської наук.-практ. конф. за міжнар. участю. 28 жов. 2016 р. Одеса : ОРІДУ НАДУ, 2016. С. 199-200.
18. Кадук Н.І. Загальна характеристика учасників міжнародних відносин *Європейська інтеграція в контексті світових глобалізаційних процесів*: Матеріали наук.-практ. конф., 19 грудня 2013 р. / За заг. ред. М.М.Іжі, В.М. Кривцової . Одеса: ОРІДУ НАДУ, 2014. С. 22 – 26.
19. Кадук Н.І. Політичний простір Європейського Союзу в контексті процесів транснаціоналізації на сучасному етапі розвитку *Регіональні студії*. 2023. Вип.32. С.52-56.
20. Кадук Н.І. Пріоритети розвитку України в глобалізованому світі *Сучасні тенденції розвитку публічного управління: теорія та практика*: Матеріали Всеукр. наук.-практ. конф. за міжнар. участю, 2 листоп. 2012 р. Одеса: ОРІДУ НАДУ, 2012. С. 295 – 296.
21. Кадук Н.І. Процес забезпечення національної безпеки України як пошук відповідей на виклики глобалізації *Україна – Литва: безпековий вимір нових геополітичних стратегій*: Матеріали міжнар. наук. семінару, 30 листопада 2012 р. Одеса: Фенікс, 2012. С. 27 – 31.
22. Кадук Н.І., Ніколаєва М.І. Відносини України-США в контексті пріоритетів зовнішньої та безпекової політики адміністрації Дж. Байдена *Європейська інтеграція в контексті світових глобалізаційних процесів* : матеріали ІХ щоріч. наук.-практ. конф. Одеса, 18 грудня 2020 р. / за заг. ред. М. М. Іжі, В. М. Одеса : ОРІДУ НАДУ, 2021. 228 с. С. 16-19. URL: https://drive.google.com/drive/folders/1FBdAL5EHglSqYO84fWGV_L_o5IP6UNqY2
23. Кадук Н.І., Ніколаєва М.І. Концептуальні підходи до розуміння спільної зовнішньої політики ЄС *Європейська інтеграція в контексті світових глобалізаційних процесів* : матеріали VIII щоріч. наук.-практ. конф. 19 грудня 2019 р. / за заг. ред. М. М. Іжі, В. М. Кривцової. Одеса : ОРІДУ НАДУ, 2020. С. 16-20. URL: https://drive.google.com/drive/u/0/folders/1nsOMq3zsKRgcrI1n-sOSTuxRUdITEN_A
24. Кадук Н.І., Ніколаєва М.І. Політичні наслідки міграційних процесів в сучасному світі *Європейська інтеграція в контексті світових глобалізаційних процесів*: матеріали наук.-практ. конф., 15 груд. 2016 р. ; за заг. ред. М. М. Іжі, В. М. Кривцової. Одеса : ОРІДУ НАДУ, 2017. С. 38-40.
25. Кадук Н.І., Ніколаєва М.І. Соціально-економічні наслідки процесу глобалізації для сучасного світу *Реформування публічного управління: теорія, практика, міжнародний досвід* : матеріали Всеукраїнської наук.-практ. конф. за міжнар. участю, 31 жов. 2014 р. Одеса : ОРІДУ НАДУ, 2014. С. 236-238.
26. Кондратенко О. Ю. Зовнішня політика України 1991–2021 рр.. *Політичний процес у незалежній Україні: підсумки і проблеми* : монографія. Вид. 2-ге, доп. Київ : Інститут політичних і етнонаціональних досліджень ім. І. Ф. Кураса НАН України, 2022. 704 с. С.43-100 URL: https://ipiend.gov.ua/wp-content/uploads/2022/10/Polit_protsets_Monohrafiia_2022.pdf
27. Коппель О., Пархомчук О., Міжнародні відносини ХХ ст. Навчальний посібник. Київ : Друкарський двір Олега Федорова. 2019. 390 с.

28. Кривцова О.М., Кадук Н.І. Європейська інтеграція у вимірі транскордонної взаємодії: політико-управлінський аспект *The world of science and innovation*. Abstracts of the 8th International scientific and practical conference. Cognum Publishing House. London, United Kingdom. 2021. Pp. 381-386. URL: <https://sci-conf.com.ua/viii-mezhdunarodnaya-nauchno-prakticheskaya-konferentsiya-the-world-of-science-and-innovation-10-12-marta-2021-goda-london-velikobritaniya-arhiv/>
29. Лісовський П. М. Міжнародні відносини: ментальність, геополітика, глобалізація. Навч. посіб. Київ: Кондор-Видавництво, 2017. 156 с.
30. Лісовський П. М., Лісовська Ю. П. Політика міжнародних відносин: проблеми та перспективи : навч. посіб. Київ : Ун-т "Україна", 2021. 349 с.
31. Миронова М.А. Спільна зовнішня політика та політика безпеки ЄС: конспект лекцій. К.: Київський національний університет імені Тараса Шевченка, Інститут міжнародних відносин, Центр досконалості Жана Моне, 2022. 111 с.
32. Міжнародна інформаційна безпека. Підручник. Київ: «VADEX», 2023. 540 с.
33. Міжнародні відносини та зовнішня політика України : підручник / [Ю. В. Пунда, І. П. Козинець, В. С. Клименко та ін.]. К. : НУОУ ім. Івана Черняхівського, 2020. 328 с.
34. Міжнародні відносини та світова політика : навчальний посібник / О. М. Кузь, Д. С. Коротков, Д. Ю. Михайличенко, О. В. Бровко ; за заг. ред. д-ра філос. наук, професора О. М. Кузя. – Харків : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2020. – 201 с.
35. Міжнародні регіональні процеси та зовнішньополітичні пріоритети / за ред. І. Горобець та ін. Київ : Дипломатична академія України при МЗС України. 2017. 436 с.
36. Ніколаєва М. І., Кадук Н. І. Відносини Європейського Союзу з НАТО в умовах сьогодення. *Актуальні проблеми міжнародного права*: Всеукраїнська науково-практична конференція (Харків, 10 березня 2023 року): збірник матеріалів / за ред. Т. Л. Сироїд, О. А. Гавриленка, В. М. Шамраєвої. Харків: ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2023. 246 с. С.78-80.
37. Основи теорії міжнародних відносин : навч. посібник / Л. О. Дорош, М. В. Здровега, О. Я. Івасечко, У. В. Ільницька, О. В. Кукарцев, Ю. Р. Лемко, Ю. Я. Тишкун, Я. Б. Турчин. Львів : Видавництво Львівської політехніки, 2015. 244 с.
38. Остап'як В.І. Пріоритети стратегічного партнерства у сучасній системі міжнародних відносин: [монографія] / Василь Остап'як ; Чернів. нац. ун-т ім. Юрія Федьковича. Івано-Франківськ : Симфонія форте, 2018. 415 с.
39. Процеси економічної дезінтеграції в сучасному світовому господарстві : монографія. за ред. О.І. Шниркова. - К.: ВПЦ "Київський університет", 2018. 159 с.
40. Регіональні підсистеми міжнародних відносин : навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів / Відп. ред. проф. О. П. Іваницька. Вінниця: ТОВ «Нілан-ЛТД», 2018. 444 с.
41. Соснін О.В. Сучасні міжнародні системи та глобальний розвиток (соціально-політичні, соціально-економічні, соціально-антропологічні виміри): навчальний посібник К.: Видавництво «Коло», 2015. 520 с.
42. Стратегічне партнерство в міжнародних відносинах / Брусиловська О. І., Бурдяк В. І., Зайцева М. В. та ін.: Монографія. К. : Вадекс, 2018. 542 с.
43. Стратегічні комунікації в міжнародних відносинах. Монографія / В. М.Бєбик, С. І. Копійка, Є. А. Макаренко та ін. К.: Вадекс, 2019. 442 с.
44. Стратегія зовнішньополітичної діяльності України, затверджена Указом Президента України від 26 серпня 2021 року № 448/2021. URL: <https://www.president.gov.ua/documents/4482021-40017>
45. Стратегія національної безпеки України, затверджена Указом Президента України від 14 вересня 2020 року № 392/2020 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/392/2020#Text>
46. Теоретичні та практичні аспекти діяльності у сфері міжнародних відносин: вчора, сьогодні, завтра : колект. монографія /за наук. ред. Ластовського В. В. ; Київ. нац. ун-т культури і мистецтв, Каф. міжнар. відносин. Київ : КНУКІМ, 2017. 325 с.

47. Теорія міжнародних відносин : підручник / за ред. М. П. Требіна ; Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого. Харків : Право, 2022. 472 с.
48. Шергін С. Політологія міжнародних відносин. Київ: Центр навчальної літератури, 2019. 256 с.
49. Юхименко П.. Глобалізація та політика національної безпеки. Київ : Центр навчальної літератури, 2021. 408 с.
50. Ядерна безпека: міжнародний та національний вимір: монографія /за заг. ред. В.І. Розвадовського. Київ : КНТ, 2017. 223 с.

Інформаційні ресурси

1. <https://www.prismua.org> - офіційний сайт аналітичного центру Рада зовнішньої політики «Українська призма».
2. <https://www.neweurope.org.ua> - офіційний сайт аналітичного центру “Нова Європа”.
3. <https://www.euointegration.com.ua/> - офіційний сайт видання «Європейська правда».
4. <https://www.niss.gov.ua> - офіційний сайт Національного інституту стратегічних досліджень (НІСД).
5. <https://www.mfa.gov.ua> – офіційний сайт Міністерства закордонних справ України.
6. <https://www.eu-ua.kmu.gov.ua> - офіційний сайт Офісу Віцепрем'єр-міністерки України з питань європейської та євроатлантичної інтеграції.

ОЦІНЮВАННЯ

Форма підсумкового контролю – іспит.

Проведення контролю результатів навчання здобувачів відбувається відповідно до Положення про організацію і проведення контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти Одеського національного університету імені І.І. Мечникова URL : https://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/documents/polozennya/poloz-org-kontrol_2022.pdf

ПОЛІТИКА КУРСУ

Політика щодо дедлайнів та перескладання: Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (-10%). Перескладання відбувається із дозволу деканату за наявності поважних причин.

Політика щодо академічної доброчесності: регламентується Кодексом академічної доброчесності учасників освітнього процесу Одеського національного університету імені І.І. Мечникова, Положенням про запобігання та виявлення академічного плагіату у освітній та науково-дослідній роботі учасників освітнього процесу та науковців Одеського національного університету імені І.І. Мечникова (<http://onu.edu.ua/uk/geninfo/official-documents>).

Політика щодо відвідування: Відвідування занять є обов'язковим. В окремих випадках навчання може відбуватись он-лайн з використанням дистанційних технологій. Порядок та умови такого навчання регламентуються Положенням про організацію освітнього процесу в ОНУ (<http://onu.edu.ua/uk/geninfo/official-documents>). У випадку відсутності здобувача на лекції або практичному занятті він зобов'язаний відпрацювати пропущене заняття через опитування в поза аудиторний час (час консультацій викладача). Невідпрацьовані заняття вважаються незданими і за них не нараховується оцінка в балах. У підсумку, оцінені за 100-бальною системою, знання здобувача відображаються у заліково-екзаменаційній відомості та заліковій книжці.